

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Europaudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 9. marts 2017
Kontor: Enheden for Internationalt
Politisamarbejde
Sagsbeh: Anne Vibe Bengtsen
Sagsnr.: 2016-0032/06-0051
Dok.: 2191852

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 10 (KOM (2013) 0173), som Folketingets Europaudvalg har stillet til justitsministeren den 17. oktober 2016. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Søren Søndergaard (EL).

Søren Pape Poulsen

/

Anders Sparholt Jørgensen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 10 KOM (2013) 0173 fra Folketingets Europaudvalg:

”I forlængelse af ministerens besvarelse af KOM (2013) 0173 spørgsmål 7, bedes ministeren redegøre for 1) karakteren af samarbejde mellem Europol og tredjelandes myndigheder, som angivet i forordning om Europol 2016/794, artikel 25, stk. 1a, herunder hvorvidt et sådant samarbejde indebærer mulighed for udstationering af forbindelsesofficerer ved Europol, adgang (direkte eller indirekte) til Europols Analytical Work Files og Europol Information System, 2) betingelserne for at indgå et samarbejde om informationsudveksling efter artikel 25, stk. 1b, herunder hvorvidt, der kræves inddragelse af Rådet og Europa-parlamentet og 3) om det under samarbejdsaftaler indgået under art 25, stk. 1a-c er muligt at etablere sådanne med en EU-medlemsstat der ikke deltager i Europol?”

Svar:

1. Rådets og Europa-Parlamentets forordning (EU) 2016/794 af 11. maj 2016 om Den Europæiske Unions Agentur for Retshåndhævelsessamarbejde (Europol) finder anvendelse fra 1. maj 2017.

Det følger af artikel 23, stk. 1, i Europol-forordningen, at Europol – i det omfang det er nødvendigt, for at Europol kan udføre sine opgaver – kan oprette og vedligeholde samarbejdsrelationer med bl.a. myndigheder i tredjelande.

Det følger endvidere af artikel 25, stk. 1, litra a og b, at samarbejde mellem Europol og et tredjeland, som giver adgang til udveksling af personoplysninger, kræver enten en kommissionsafgørelse om tilstrækkeligt databeskyttelsesniveau hos tredjelandet eller en aftale mellem EU og tredjelandet, som er indgået i medfør af TEUF artikel 218 om indgåelse af internationale aftaler, og som giver tilstrækkelige garantier med hensyn til beskyttelse af privatlivets fred og fysiske personers grundlæggende rettigheder og friheder. Det følger endvidere af forordningens artikel 25, stk. 1, litra c, at Europol kan videregive personoplysninger til tredjelande med hjemmel i en aftale, der er indgået mellem Europol og det pågældende tredjeland efter den eksisterende rådsafgørelse om Europol.

2. For så vidt angår afgørelser om tilstrækkeligt beskyttelsesniveau fremgår det nærmere af artikel 25, stk. 1, litra a, at Europol kan videregive personoplysninger til en myndighed i et tredjeland, i det omfang det er nødvendigt for at udføre Europols opgaver, med hjemmel i afgørelser om, at det pågældende land sikrer et tilstrækkeligt niveau for databeskyttelse, jf.

artikel 36 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 2016/680 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med kompetente myndigheders behandling af personoplysninger med henblik på at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger eller fuldbyrde strafferetlige sanktioner og om fri udveksling af sådanne oplysninger (retshåndhævelsesdirektivet).

Retten til direkte og indirekte adgang baseret på et hit/no-hit system til oplysninger, som Europol opbevarer, er reguleret i Europol-forordningens artikel 20 og 21.

Det følger således af forordningens artikel 20, at medlemsstaterne har direkte adgang til oplysninger, som Europol er meddelt, når oplysningerne er meddelt til brug for enten krydstjek eller analyser af strategiske og tematiske art. Det følger endvidere af bestemmelsen, at medlemsstaterne har indirekte adgang baseret på et hit/no hit-system til oplysninger meddelt til brug for operationelle analyser i konkrete tilfælde.

Endvidere har Europols ansatte, som er bemyndiget hertil af Europols administrerede direktør, adgang til de oplysninger, som Europol behandler i det omfang, det er nødvendigt for, at de kan udføre deres opgaver.

Efter forordningens artikel 21 har også Eurojust og Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) adgang til oplysninger, som Europol opbevarer.

Forordningen indeholder ikke en tilsvarende regulering af tredjelandes adgang til oplysninger, som Europol opbevarer. Det må på den baggrund antages, at det ikke vil være muligt for et tredjeland at få samme adgang som medlemsstaterne.

Forordningens artikel 25, stk. 1, litra a, regulerer ikke, hvorvidt der kan indgås aftaler med tredjelande, men udveksling af personoplysninger mellem Europol og bl.a. tredjelande. Europols indgåelse af samarbejdsrelationer med bl.a. tredjelande er reguleret i forordningens artikel 23, som ikke direkte forholder sig til spørgsmålet om udstationering af forbindelsesofficerer.

3. For så vidt angår indgåelse af en aftale efter Europol-forordningens artikel 25, stk. 1, litra b, mellem EU og et tredjeland i medfør af TEUF artikel

218, kan Justitsministeriet oplyse, at TEUF art. 218 foreskriver en procedure for indgåelse af internationale aftaler.

Det følger af bestemmelsen bl.a., at Kommissionen forelægger en henstilling til Rådet om at indlede forhandlinger, og at Rådet herefter skal godkende indledningen af forhandlinger. Fører forhandlingerne mellem Kommissionen og tredjelandet til et resultat, vil den endelige indgåelse af en aftale kræve både Rådets og Europa-Parlamentets godkendelse.

4. For så vidt angår mulighederne for at indgå samarbejdsaftaler med ikke-deltagende medlemsstater efter Europol-forordningens artikel 25, stk. 1, litra a-c, skal Justitsministeriets bemærke, at Kommissionen i forbindelse med forhandlingerne om Europol, har tilkendegivet, at Danmark ikke kan opnå samme retsstillingen som de øvrige medlemsstater gennem sær aftaler.

Det vil efter Justitsministeriets opfattelse være muligt for Kommissionen at vedtage en afgørelse efter forordningens artikel 25, stk. 1, litra a, om tilstrækkelig beskyttelsesniveau for en medlemsstat, der ikke deltager i Europol. Tilsvarende er det efter Justitsministeriets opfattelse muligt at indgå en samarbejdsaftale med medlemsstat der ikke deltager i Europol efter artikel 25, stk. 1, litra b og c.

Vedrørende en samarbejdsaftale efter forordningens artikel 25, stk. 1, litra c, kan Justitsministeriet oplyse, at Rådet den 17. februar 2017 vedtog en gennemførelsesafgørelse om ændring af den eksisterende rådsafgørelse om listen over tredjelande og organisationer, hvormed Europol skal indgå aftaler. Danmark blev hermed tilføjet til listen over tredjelande, som Europol efter den eksisterende rådsafgørelse skal indgå aftaler med. Indgås en sådan aftale efter den eksisterende rådsafgørelses artikel 23 mellem Danmark og Europol inden den 1. maj 2017, hvor rådsafgørelsen erstattes af den nye Europol-forordning, vil Europol efter Europol-forordningens artikel 25, stk. 1, litra c, også efter 1. maj 2017 kunne udveksle personoplysninger med Danmark.